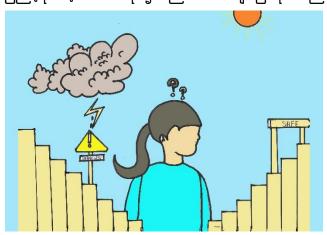
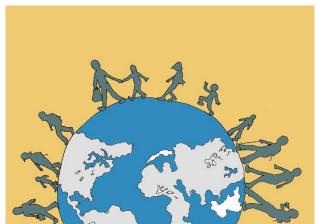
1. ရွှေ့ပြောင်းခြင်း အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင်နောက်ခံသမိုင်းကြောင်း Migration Definition and Background

ရွှေ့ပြောင်းခြင်း

ရွှေ့ပြောင်းခြင်းဆိုသည်မှာ မိမိနေထိုင်သည့်နိုင်ငံမှ အခြားတစ်နိုင်ငံသို့ သွားနေစဉ်ကာလနှင့် မိမိသွားချင်ရာ နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိသည့် ကာလဖြစ်သည်။ မိမိနိုင်ငံတွင်း (သို့) အခြားနိုင်ငံသို့ ဖြတ်ကျော်ရွှေ့ပြောင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ၄င်းရွှေ့ပြောင်းခြင်းသည် စေတ္တ (သို့) ရေရှည်ရွှေ့ပြောင်းခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူသည် မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည်ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွ င့်ဆိုချက်အမျိုးမျိုးကွဲပြားလေ့ရှိသည်။ ရွှေ့ပြောင်းခြင်းသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် မိမိဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ရွှေ့ပြောင်းသလို မိမိဆုံးဖြတ်ချက်မပါဘဲ မိဘအုပ်ထိန်းသူ၊ သူငယ်ချင်း နှင့် အခြားပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းကြသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ရွေ့ပြောင်းသွားလာခြင်းသည် စီးပွားရေး လှုပ်ရှားမှု (သို့) ခေါင်းပုံဖြတ်အမြတ်ထုတ်မှု၊ အကွဲသုံးစားလုပ်မှု၊ အကြမ်းဖက်မှု၊ လစ်လျူရှမှုများ နှင့် အနိုင်ကျင့်ညဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရသည့် အွန္တရာယ်များဖြင့် ကြုံတွေ့ရင်ဆိုင်ရနိုင်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် - ကလေးအလုပ်သမား၊ ကလေးသူတောင်းစား၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကျိုးအမြတ်ထုတ်ခံရခြင်း၊ ပြည်မဲ့နိုင်ငံမဲ့ကလေး၊ ဒုက္ခသည် ကလေးများဖြစ်နိုင်သည်။





ရွေ့ပြောင်းသွားလာမှုအုပ်စုများ

ာ။ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမား - ဆိုသည်မှာ မိမိနိုင်ငံမှ အခြားနိုင်ငံသို့ အလုပ်လုပ်ရန် ရွှေ့ပြောင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

၂။ ရွှေ့ပြောင်းသူ - ဆိုသည်မှာ စစ်ပွဲ (သို့) ဖိနှိပ်ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုခံရသည်ထက်ပိုသော အကြောင်းမျိုးမျိုးကြောင့် တစ်နိုင်ငံမှ အခြားနိုင်ငံသို့ ရွှေ့ပြောင်းလာသူပင် ဖြစ်သည်။ ရွှေ့ပြောင်းသူများအနေဖြင့် ဆင်းရဲမွေတေမှု အကြပ်အတည်းများ၊ ကျားမ ဖြစ်တည်မှုပေါ်မူတည်၍ ခွဲခြားဆက်ဆံအကြမ်းဖက်ခြင်းများ မှ လွတ်မြောက်ရန် (သို့) မိသားစုဝင်ဖြစ်လာရန် ကြိုးပမ်းမှုများ (သို့) ပိုမိုကောင်းမွန်သော အခွင့်အလမ်းနှင့် အလုပ်အကိုင်များ ရရှိရန် ရှာဖွေနေသောသူများပင်ဖြစ်သည်။

၃။ ဒုက္ခသည် - ဆိုသည်မှာ စစ်ပြေးခြင်း (သို) ဇိနိပ်ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုခံရခြင်းကြောင့် သူ၏နိုင်ငံမှ ထွက်ခွာလာပြီး မပြန်နိုင်သည့်သူကို ဆိုလိုသည်။ ဒုက္ခသည်ဥပဒေအရ သူတို့၏ ဘဝအွန္တရယ်စိုးရိမ်ရခြင်း (သို့) အသက်ခြိမ်းခြောက်ခြင်းခံရသည့် အခြေအနေ လက်အောက်တွင် ရှိနေသ၍ သူတို့ ၏နိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ပို့ ဆောင်၍ မရပါ။ မည်သို့ ပင်ဖြစ်စေ သူတို့ သည် အထောက်အထားစာရွက်စာတမ်းများ၊ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များ (သို့) မွေးစာရင်းများ မပါဘဲ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရသောကြောင့် အခက်အခဲ များစွာရှိသည်ကို သက်သေပြနိုင်သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကို UNHCR အဖွဲ့ အစည်းမှ ဒုက္ခသည်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံရသူများဖြစ်သည်။

၄။ ခိုလှုံခွင့်ရှာဖွေနေသူ - ဆိုသည်မှာ လုံခြုံမှုနှင့်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုကို အခြားသော နိုင်ငံတွင် ရှာဖွေနေသူဖြစ်ပြီး ဒုက္ခသည်အဖြစ် လျှောက်ထားမှုတွင် အသိအမှတ်ပြုလက်ခံရန် သုံးသပ်သည့်အခြေအနေကို စောင့်ဆိုင်းနေသောသူဖြစ်သည်။ အကယ်၍ သူတို့သည် ဒုက္ခသည်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုမခံရပါက နှင်ထုတ်ခံရခြင်းမဟုတ်လျှင့် လူသားချင်း စာနာထောက်ထားစွာဖြင့် ဆက်လက် ရပ်တည်နေထိုင်ရန် ခွင့်ပြုပေးသည်။

၅။ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သူ - ဆိုသည်မှာ စစ်ပွဲ၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် (သို့) ဖိနှိပ်ညဉ်းပန်းနှပ်စက် စံရခြင်းကြောင့် သူတို့၏ နေအိမ်ရာမှ စွန့်ခွာရန် အတင်းအကြပ် ခိုင်းစေခြင်းစံရသူပင် ဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂအဆိုအရ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် သန်း ၆ဝ သော လူများသည် အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်နေပါသည်။ ဆီးရီးယားနိုင်ငံသည် ပြည်တွင်းထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သူ သန်း ၇.၆ ဦး နှင့် ဒုက္ခသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်စာရင်းအရ သန်း ၃ .၈၈ ဦး ရှိသည့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးမားဆုံးသော ဖြစ်စေသော နိုင်ငံပင်ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ သန်း ၂.၅၉ ဦး နှင့် ဆိုမာလီးယားနိုင်ငံ သန်း ၁.၁ ဦး သည်လည်း အကြီးမားဆုံးသော ဒုက္ခသည် နိုင်ငံများပင်ဖြစ်သည်။

ရွေ့ပြောင်းခြင်းနှင့်ကလေး

ကလေးများအဘယ့်ကြောင့်ရွှေ့ပြောင်းရသနည်။

ရွှေ့ပြောင်းခြင်းသည် ကလေးများအပေါ် အမြဲဆိုးကျိုးသက်ရောက်မည်ဟု မဆိုလိုပါ။ အခြား တစ်ဘက်မှ ကြည့်လျှင့် ရွှေ့ပြောင်းခြင်းကြောင့် ကလေးများ ဆင်းရဲခြင်း၊ မိသားစုတွင် အကြမ်းဖက်ခြင်း များမှ အမြန်ဆုံး ကာကွယ်ပေးနိုင်ပြီး ကောင်းသော အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုရရှိလာနိုင်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပညာရေးအခွင့်အလမ်း၊ ဘဝလုံခြုံမှုများဖြစ်သည်။ မိမိနိုင်ငံရှိ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် (သို့) ရက်စက်သည့် ပဋိပက္ခများမှ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် ရွေ့ပြောင်းခြင်း (သို့) မရွှေ့ပြောင်းနှင့်ပတ်သတ်ပြီး ကလေးများသည်လည်း ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

- ဆင်းရဲခြင်း (ကလေးများသည် မိသားစုအား ကူညီရန်၊ အလုပ်လုပ်ရန် ရွှေ့ပြောင်းခြင်း (သို့) မိသားစုသည် ကောင်းသောစီးပွားရေး အခွင့်အလမ်းရရှိရန် ရွှေ့ပြောင်းရာတွင် လိုက်ပါခြင်း။
- ပညာရေးအခွင့်အလမ်းရှာဖွေခြင်း (ကလေးသည် ပညာဆက်လက်သင်ခွင့်ရှိရန် ရွှေ့ပြောင်းခြင်း)
- သဘာဝဘေးအွန္တရာယ် (သို့) ရက်စက်သည့် ပဋိပက္ခများမှ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် ရွှေ့ပြောင်းခြင်း၊ ကလေးများသည် အရွယ်မရောက်သေးသည့် လက်နက်ကိုင်များ မဖြစ်ရန် ရွေ့ပြောင်းခြင်း။
- မိဘ သေဆုံးသွားသောကလေး (ကလေးအများစုသည် မိမိမွေးရပ်မြေမှ ထွက်ခွာ၍ မိမိအားကြည့်ရှုစောင့်ရောက်ရန် ဆွေမျိုးများထံ ဝင်ရောက်ခိုလုံသည်။ (သို့) မိမိအား

ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရန် ဆွေမျိုးမရှိလျှင် ဘဝအသစ်တည်ထောင်ရန် အခြားတစ်နေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း။)

ရက်စက်ကြမ်းတမ်းမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုမှ လွတ်မြောက်ရန် ရှောင်တိမ်းခြင်း (ကလေးအများစုသည် ရပ်ကွက်တွင်းမှ လူများနှင့် မိသားစုဝင်များမှ ကျူးလွန်သည့် ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်ခြင်း၊ ရိုက်နက်ခြင်း နှင့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်ခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်ရန်ရွှေ့ပြောင်းခြင်း။)





ရွှေ့ပြောင်းသည့် ကာလတွင် ကလေးတစ်ယောက်၏ အခြေအနေသည် အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲနိုင်သည်။

မိမိနိုင်ငံသည် စစ်ပွဲကြောင့် နိုင်ငံတွင်းရွေ့ပြောင်းရာတွင် ၄င်းကလေးသည လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ အစည်း၏ အဖမ်းခံရခြင်း (သို့) အခြားနိုင်ငံသို့ ရွှေ့ပြောင်းရောက်ရှိသော်လည်း အကျိုးအမြတ်ထုတ်ခံရခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းနှင့် အခြေအနေ လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်တွင် အွန္တရာယ်နှင့် အခွင့်အရေးများကြုံတွေ့နိုင်သည်။

ရွှေ့ပြောင်းကလေးနှင့် ပတ်သတ်သည့်အလုပ်သည် ကလေးအုပ်စုအသစ်ပေါ် အလုပ်လုပ်ရန်မဆိုလိုပေ။ သို့သော် ပိုမိုအမြင်ကျယ်လာစေရန် နှင့် ဘက်စုံ အလုပ်လုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့်လုပ်ငန်းနှင့် ရွှေ့ပြောင်းရာတွင် အွန္တရာယ်များကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့် လုပ်ငန်းများ ပြုလုပ်ပေးရမည်။ ပြသာနာတစ်ခုတည်းကို ဦးတည်ဖြေရှင်း၍ မရနိုင်ပါ။ အလုပ်လုပ်ရာတွင် ရွှေ့ပြောင်းခြင်းနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရမည်။ အွန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်သည့် ကလေးများရွှေ့ပြောင်းရာတွင် အခြေခံအခွင့်အရေးများနှင့် အခြေခံဝန်ဆောင်မှုများရရှိရန်၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရရှိရန်၊ အကြမ်းဖက်မှုနှင့် အနိုင်ကျင့်ခံရမှုများမှ လွတ်မြောက်ရန် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ လုပ်ပေးရမည်။

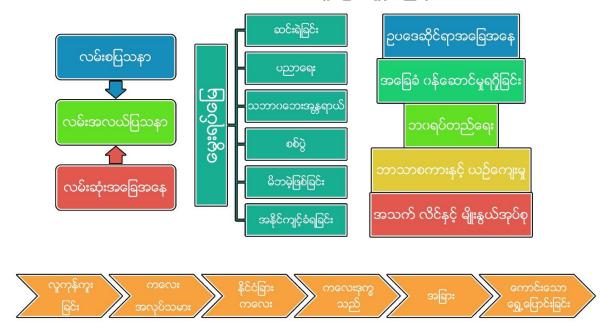
Children on the move နှင့် ပတ်သတ်ပြီး လုပ်လုပ်ဆောင်ရန် နည်းလမ်း အဆင့် (၃) ဆင့်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းကလေးအား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နိုင်ရမည်။

၄င်းအဆင့် (၃) ဆင့်မှာ -

၁။ မရွေ့ပြောင်းမီ

၂။ ရွှေ့ပြောင်းနေသည့်ကာလ

Children on the Move ရွှေ့ပြောင်းမှုဖွဲ့ စည်းပုံ



ရွေ့ပြောင်းသူများ

ရွှေ့ပြောင်းသူများ သွားလာရွှေ့ပြောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နိုင်သည့် အွန္တရာယ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

- ခရီးမသွားမီနှင့် ခရီးသွားသည့်ကာလတွင် ရွှေ့ပြောင်းသူများအပေါ် ခေါင်းပုံဖြတ်အမြတ်ထုတ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။
 - o လမ်းဆုံးနိုင်ငံရှိ လုပ်ငန်း၏အခြေအနေများအပေါ် နားလည်သဘောပေါက်မှုအားနည်းခြင်း နှင့် ယုံကြည်မှုအားနည်းခြင်း။
 - o တရားမဝင်ဝင်ရောက်ခြင်း (သို့) ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ လမ်းဆုံးနိုင်ငံတွင် တရားမဝင်နေထိုင်ခြင်း နှင့် အထောက်အထားမဲ့ခြင်း။
 - o စာရွက်စာတမ်းများ အတုပြုလုပ်ခြင်း။
 - ၀ လမ်းခရီးသွားလာသည့် ကာလတွင် ရက်စက်အနိုင်ကျင့်ခံရခြင်း။
- လမ်းဆုံးနိုင်ငံတွင် နေထိုင်စဉ် ရွှေ့ပြောင်းသူသည် ၄င်းနိုင်ငံ၏ ဥပဒေစံချိန်စံနှန်းအတိုင်း ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မှုများအား ခံယူခွင့်ရှိရမည်။
 - o အခြေခ့အခွင့်အရေးများအား ခံစားခွင့်ရှိရမည်။ ဥပမာအားဖြင့် အလုပ်သမားစောင့်ရှောက်ခွင့်၊ မွေးဖွားသည့် ကလေးများအတွက် မွေးစားရင်းရရှိခွင့် ရှိရမည်။

- ၀ အစိုးရက သတ်မှတ်ထားသည့် လူမှုဖူလုံရေး အမျိုးမျိုးကို ခံစားခွင့်ရှိရမည်။
- ၀ မျုတသည့် တရားစီရင်မှုကို ခံစားခွင့်ရှိရသည်။

ရွေ့ပြောင်းရသည့်အကြောင်းအရင်းများ

ဇိအားပေးသည့်အကြောင်းအရာများ Push Factors	ဆွဲဆောင်သည့်အကြောင်းအရာများ Pull Factors
• စီးပွားရေးပြသနာ ဥပမာအားဖြင့်	• အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ
ဆင်းရဲခြင်း၊ အလုပ်မရှိခြင်း၊	ပိုမိုကောင်းမွန်ခြင်း
ဝင်ငွေနည်းခြင်း။	• လုပ်အားခ ဝင်ငွေများများရစေခြင်း
• စစ်ပွဲမှပြေးရှောင်ခြင်း	• လှုမှုရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဖူလုံမှုကောင်းမွန်ခြင်း
• သဘာဝဘေးအွန္တရာယ်များ	• နေထိုင်ရာတွင် ဘဝလုံခြုံမှုရှိခြင်း
• လက်နက်များအသုံးပြု၍	
အသက်အန္တရာယ်ဖြစ်စေခြင်း	

ရွှေ့ပြောင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သောရလဒ်များ

ကောင်းသောရလဒ် (ကောင်းကျိုးများ)	မကောင်းသောရလဒ် (ဆိုးကျိုးများ)
ကောင်းသောရလဒ် (ကောင်းကျိုးများ)	 ဆိုးရွားသောအခြေအနေများတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရခြင်း မကောင်းသောအခြေအနေတွင် ဘဝရပ်တည်ရခြင်း လမ်းဆုံးနိုင်ငံရှိ ဥပဒေ (သို့) ပြည်သူပြည်သားများ၏ ခွဲခြားဆက်ဆံမှု ခံရခြင်း ဘာသာစကားအခက်အခဲနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအသစ်ကို သိရှိမှုမရှိခြင်းကြောင့် မိတ်ဆွေသစ်များနှင့် လူမှုရေးကွန်ယက် မရရှိနိုင်ခြင်း ရက်စက်အနိုင်ကျင့်ခံရခြင်း လမ်းဆုံးနိုင်ငံတွင် အလုပ်လုပ်ရန် အချက်အလက်နှင့် အထောက်အထားမရှိသည့်အတွက် ခေါင်းပုံ ဖြတ်ခံရခြင်း (သို့)
	ယဉ်ကျေးမှုအသစ်ကို သိရှိမှုမရှိခြင်းကြောင့် မိတ်ဆွေသစ်များနှင့် လူမှုရေးကွန်ယက် မရရှိနိုင်ခြင်း • ရက်စက်အနိုင်ကျင့်ခံရခြင်း • လမ်းဆုံးနိုင်ငံတွင် အလုပ်လုပ်ရန် အချက်အလက်နှင့် အထောက်အထားမရှိသည့်အတွက်

ဘေးကင်းလုံခြုံစွာရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း

လူကုန်ကူးမှုတားဆီးကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများထဲတွင် ဘေးကင်းလုံခြုံစွာ ရွှေ့ပြောင်းသွား လာခြင်းသည် အရေးပါ သော ကဣာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဘေးကင်းလုံခြုံစွာရွှေ့ပြောင်းသွား လာခြင်းဆို သည်မှာ လူတစ်ဦးသည် သူ/သူမ၏ အခြေချ နေထိုင် သောနေရပ်မှ အခြားသော နေရာတစ်ခု သို့ရွေ့ပြောင်းသွားခြင်းဖြစ်ပြီး သူ/သူမသွားရောက်နေထိုင် မည့်တိုင်းပြည်၏ အုပ်ချုပ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေန ဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သေချာစွာသိရှိထားပြီးမှသွားလာခြင်း၊ ကူးပြောင်းခြင်း နှင့် ဝင်ရောက် ခြင်းဖြစ်သည်။ နိုင်ငံသားတစ်ဦးသည် မိမိနေထိုင်ရာမြို့/ရွာမှ အခြားမြို့/ရွာသို့ ခရီးထွက်စွာခြင်း၊ ပြောင်းရွှေ ပြောင်းရွှေ့သွားလာခြင်းများ ပြုလုပ်ရာတွင် မိမိ၏နိုင်ငံသား စိစစ်ရေးကဒ် (မှတ်ပုံတင်) ကို ဆောင်သွား ရသကဲ့သို့ အခြားနိုင်ငံများသို့ခရီးအလုပ် ကိစ္စများ သွားရောက်ရာတွင်လည်း နိုင်ငံကူးလက်မှတ်အား ယူဆောင်သွားရန်မဖြစ်မနေ လိုအပ်ပါသည်။ နိုင်ငံကူး 38 လက်မှတ်ဖြင့် သွားရောက်ခြင်းဖြစ်ရန် လိုအပ်သကဲ့သို့ တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ထားသော အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရေး

အေဂျင်စီနင့်တကွ မြန်မာနိုင်ငံမှ အလုပ်အ

အလုပ်အမျိုးအစားအလိုက် အလုပ်သမားစေလွှတ်ခွင့် ပြုထားသော နိုင်ငံများ ဖြစ်ရန်လည်း အရေးကြီးပါ သည်။ ထို့ကြောင့် ဘေးကင်းလုံခြုံစွာ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်းတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သေချာစွာ နားလည်သဘောပေါက်ရန် လိုအပ်သည့်အပြင် တရားဝင်ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၊ တရားမ တရားမဝင်ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ ခြင်း၊ လူ

လူမှောင်ခိုခြင်းနှင့် လူကုန်ကူးခြင်း၏ ကွဲပြားခြားနားချက်များကို ရှင်းလင်းစွာသိထားရန် အပိုင်း (၁) တွင် ရှင်းလင်းဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းမှာ တ

တရားမဝင်ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်းသာလူကုန်ကူးမှုခံရနိုင်ခြေ ရှိသည်ဟု လူများထင်မြင်ယူဆသော်လည်း တရားဝင်ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်းတွင်လည်း လိမ်ညာခံရပြီး လူကုန်ကူး ခံရသူများလည်းရှိပါသည်။ ဘေး အွန္တရာယ်ကင်းသော ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ရန်အတွက် အောက်ပါများကိုသိရှိလိုက်နာရန် နှင့်လိုအပ် နှင့်လိုအပ်သော အချက်အလက်များရယူရန်လိုအပ်ပါသည် -

- တရားဝင် စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထားများဖြင့် တရားဝင်လမ်းကြောင်းမှ သွားလာရန်၊
- •မိမိသွားရောက်လုပ်ကိုင်ရမည့် နိုင်ငံ၏ ရေမြေသဘာဝ၊ ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာများ လုပ်ကိုင်ရမ လုပ်ကိုင်ရမည့် အလုပ်အကိုင်၊ လုပ်ခလစာ၊ ငွေကြေးလဲလှယ်မှုနှုန်းထားများ သိရှိရန်၊
- မိမိရောက်ရှိရာနိုင်ငံတွင် ရှိသည့် သက်ဆိုင်ရာသံရုံးများ၊ လူမှုရေး လူမှုရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၏ တည်နေရာနှင့် ဆက်သွယ် နိုင်မည့်ဖုန်းနံပါတ်များ သိရှိရန်၊
- မိမိနှင့်သက်ဆိုင်သည့် စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထားများအား ကိုယ်နှင့်မကွာရှိနေရန်၊
- ပြည်ပသို့အလုပ်လုပ်ရန်သွားရောက်ရာတွင် မိမိသွားရောက်ရမည့်နေရာ၏ ခလေ့စရိုက်၊ မိမိအား ဆက်သွ ဆက်သွယ် လာသူ ပွဲစားများ၊ မိမိဆက်သွယ်သော အလုပ်အကိုင်အေဂျင်စီ၏ သတ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ဆက်သွယ် ရန် လိပ်စာ၊ ယင်းတို့၏မှတ်ပုံတင်အမှတ်၊ မိ မိမိတို့လုပ်ကိုင်ရမည့် အလုပ်သဘောသဘာဝနှင့် ဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန်အချက်များကို ရနိုင်သမျှ စုဆောင်းထားရန် လိုအပ်ပါသည်။

- အလုပ်သဘာဝဆိုသည်မှာလည်း မိမိလိုအပ်သည့်ငွေရရှိနိုင်သကဲ့သို့ အလုပ်သမား များအတွက် အခွင့်အရေး များ ရရှိနိုင်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေး လူမှုရေးအကူအညီ ရရှိနိုင်ပြီး သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော
- နေရာတွင် နေထိုင် ရခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံ၏ အသိအမှတ်ပြုထားသော တရားဥပဒေဘောင်အတွင်းတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရခြင်း၊ တရား ဥပဒေနှင့် မငြိစွန်းသောအလုပ်များကို လုပ်ကိုင်ရခြင်း စသည့်အခြေ အနေ များဖြစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။
- ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရာတွင်မိမိသွားရောက်မည့် နိုင်ငံရှိ မြန်မာနိုင်ငံသံရုံးနှင့် အကူအညီပေးနိုင်မည့်လူ အကူအညီပေးနိုင်မည့်လူပုဂ္ဂိုလ်၊ ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ၊ လိ လိပ်စာများကိုသိရှိထားရန်လိုအပ်ပါသည်။ မိမိဝင် ရောက် လုပ်ကိုင်မည့် အလုပ်အမျိုးအစား၊ သေ သဘောသဘာဝနှင့် ရပိုင်ခွင့်များ၊ အာမခံမှုများကို သေချာစွာစုံစမ်း လေ့လာ ရမည်ဖြစ်ပြီး စာ စာချုပ်ချုပ်ဆိုရသောအလုပ်များဖြစ်ပါက ယင်းစာချုပ်ပါ အချက်အလက်များကို သေချာ မှတ်သားထားရပါမည်။
- •မိမိနှင့်ပတ်သက်သော၊ အလုပ်နှင့်ပတ်သက်သော အထောက်အထားအစာရွက် စာတမ်းများကို သက်ဆို သက်ဆိုင်ရာ အလုပ်ရှင်မှ သိမ်းယူထားခြင်းမျိုးရှိပါက အထောက်အထားမရှိသူအဖြစ် မရှိစေရန် မိမိ မိမိထံတွင် မိတ္တူအပို ကူးယူ သိမ်းဆည်းထားသင့်ပါသည်။ (နိုင်ငံကူးလတ်မှတ်၊ နေထိုင်ခွင့်၊ အလုပ်လုပ်ခွင့် စသည်) အလားတူ ပြည်ပ

ားတူ ပြည်ပသို့ သွားရောက်သူများ အနေဖြင့် အသိသက်သေအထောက်အထားများ ပြည်

ပြည့်စုံမှုရှိပါက သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံများတွင် 39

- ချမှတ်ထားသော လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဆိုင်ရာဥပဒေများနှင့် ငြိစွန်းကာ အရေးယူခံရမှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ြ ်ဆိုင်ကြုံတွေ့ ရမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရာ၌ မိမိ၏ရင်သွေးငယ်များကို ခေါ်ယူ ခေါ်ယူသွားပါက သတိမူသင့်သော အချက်များမှာ -
 - စဉ်ဆက်မပြတ်ပညာသင်ကြားနိုင်သည့်အခွင့်အရေး ရရှိနိုင်မှု
 - ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်ခံရမှုနှင့် ကာကွယ်ဆေးရရှိမှု
- မိမိကလေးများတွင် ရှိသင့်သော တရားဝင် အထောက်အထားများ၊ (မွေးစာရင်း၊ ကျောင်းထွက်လက်မှတ် စသည်) ယူဆောင်သွားရန်
- ကလေးများအား သတိပေးသင့်သောအရာများကို ကြိုတင် အသိပေးထားရန် မိမိလုပ်ငန်းခွင်ဝင်လျှင် ကလေးအား မည်သူမှ ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးမည်ကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရန်
- လမ်းခရီးအကွာအဝေးပေါ် မူတည်ပြီး ကလေးများအတွက် လု လိုအပ်သောအရာများယူဆောင်ရန်။ (ရေ၊ အာဟာ ရ၊ အဝတ်အစား၊ ဆေးဝါး)

ရွေ့ပြောင်းသွားလာမှုအမျိုးစား

ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု အမျိုးအစားနှစ်မျိုးရှိသည်။

သာမန်၊ တရားဝင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွင်သို့ ပြည်ဝင်ခွင့် (ဗီဇာ) ပါရှိသော သက်တမ်းရှိ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် (ပတ်စ်ပို့) အသုံးပြု၍ တရားဝင် ဝင်ရောက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူသည် အလုပ်အကိုင်ခန့် အပ်သည့် နှစ်ဘက်သဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးမှ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး စစ်ဆေးရေးစခန်းမှတဆင့် နယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်ပါသည်။

သာမန်၊ တရားဝင်မဟုတ်သော ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း

စာရွက်စာတမ်း တစ်စုံတစ်ရာ မပါရှိဘဲ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွင်းသို့ တရားမဝင် ဝင်ရောက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်အကိုင် ခန့် အပ်သည့် နှစ်ဘက် သဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းမရှိဘဲ အခြားနည်းလမ်းများ (သို့) အခြားဝင်ရောက်သည့် နေရာများမှ နယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်ပါသည်။

သာမန်၊ တရားဝင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း

• ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ရသော ခရီးစဉ်မှာ တိုတောင်းပြီး အန္တရာယ်ကင်းရှင်းသည်။

- အလုပ်အကိုင်ခန့် အပ်သည့်
 နှစ်ဘက်သဘောတူ စာချုပ်
 ကန်ထရိုက်တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း
 အခွင့်အရေးများနှင့်
 ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု
 ပိုမိုကောင်းမွန်သည်။
- လစာပိုမိုများပြားပြီး လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်များ ရနိုင်သည်။
- ပိုမိုလွတ်လပ်စွာ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နိုင်သည်။
- ဖမ်းဆီးခံရခြင်း နှင့် နိုင်ငံပြင်ပသို့ နှင်ထုတ်ခံရမည်ကို စိုးရိမ်စရာမလိုပါ။
- ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သော
 လူမှုရေးနှင့် ကျန်းမာရေး ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု
 ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိသည်။

သာမန်၊ တရားဝင်မဟုတ်သော ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း

- ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ရသည့် ခရီးစဉ်မှာ ရှည်လျားပြီး အွန္တရာယ်များပြားသည်။
- အလုပ်အကိုင် ခန့် အပ်သည့်
 နှစ်ဘက်သဘောတူ
 စာချုပ်ကန်ထရိုက်ဟူသော တရားဝင်
 အဆင့်အတန်းမရှိခြင်းကြောင်း
 ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရမည့် အွန္တရာယ်
 ပိုမိုများပြားသည်။
- လစာနည်းပါးပြီး လုပ်ငန်းခွင် အခြေအနေ မကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်များသာ ရရှိသည်။
- လွတ်လပ်စွာ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနိုင်မှု လျော့နည်းသည်။
- ရဲ ဖမ်းဆီးခံရခြင်းနှင့် နိုင်ငံ ပြင်ပသို့
 နှင်ထုတ်ခံရခြင်းများကို
 ကြောက်ရွံ့နေရသည်။
- ထိုင်းနိုင်ငံတွင် လူမှုရေးနှင့်ကျန်းမာရေး
 ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု ဝန်ဆောင်မှုများကို
 အပြည့်အဝမရရှိပါ။
- မလျောမကန်ပြုမူမှု၊ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုနှင့် ခြိမ်းခြောက်ငွေညစ်ခြင်း တွေ့ကြုံနိုင်သည်။

သာမန်၊ တရားဝင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း

- သာမန်၊ တရားဝင်မဟုတ်သော ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း
- ခေါင်းပုံဖြတ်မှုနှင့် မလျော်မကန် ပြုမူမှုကို တွေ့ကြုံခံစားရမည့် အခွင့်အလမ်း လျော့နည်းသည်။
- လိမ်လည်ခံရခြင်း၊ လူကုန်ကူးခံရခြင်း၊ ပွဲစားများ၏ ရောင်းချခံရခြင်းတို့၏ ဖြစ်ပွားမည့် အခွင့်အလမ်းလျော့နည်းသည်။
- နေရပ်ပြန်ရာတွင် ပိုမိုအန္တရာယ်ကင်းသည့်
 လမ်းကြောင်းကို အသုံးပြုနိုင်သည်။
- လိမ်လည်ခံရခြင်း၊ လူကုန်ကူးခံရခြင်း၊ တရားမဝင်ပွဲစားများ၊ အကျိုးဆောင်များ၏ ရောင်းချခြင်းများ ဖြစ်ပွားနိုင်သည်။
- နေရပ်ပြန်ရာတွင် တရားမဝင်
 လမ်းကြောင်းများ ကိုသာ အသုံးပြု
 သွားလာရသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် အလုပ်သမားများ၏ အခွင့်အရေးများ

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် သာမန်/တရားဝင် ရွေ့ပြောင်း အလုပ်သမားသာမက သာမန်/တရားဝင် မဟုတ်သော ရွေ့ပြောင်းသွားလာသူများလည်း လူ့အခွင့်အရေးများ ရရှိပါသည်။ ရွေ့ပြောင်းသွားလာသူ အားလုံးသည် ၄င်းတို့၏ အခွင့်အရေးများ ချိုးဖောက်ခံရလျှင် သို့မဟုတ် အလုပ်ရှင်၏ မလျော်မကန်ပြုမှုခြင်းကို ခံရလျှင် တိုင်ကြားခွင့်နှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ရယူခွင့်ရှိပါသည်။



လိမ်လည်လှည့်ဖြားခြင်း၊ မှားယွင်းစွာ ဆက်ဆံခြင်း၊ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း သို့မဟုတ် မလျော်မကန်ပြုမှုခြင်းခံရသည်ဟု ယူဆပါက အကူအညီတောင်းခံရန် မတွန့်ဆုတ်ပါနှင့်။ ရွေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများကို ထိုင်းအလုပ်သမားကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး အက်ဥပဒေအရ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးထားပါသည်။ ဤဥပဒေတွင် အောက်ဖော်ပြပါ အခွင့်အရေးများနှင့် တာဝန်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။

၁) ပုံမှန်အလုပ်ချိန်ရှိခွင့်

ပုံမှန်အလုပ်ချိန်မှာ တစ်နေ့လျှင် ၈ နာရီဖြစ်ပါသည်။ အများဆုံး အလုပ်ချိန်မှာ ရက်သတ္တပတ် တစ်ပတ်လျှင် ၄၈ နာရီဖြစ်ပါသည်။

၂) တစ်ပတ်လျှင် တစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် ရက်သတ္တပတ် ၂ ပတ်လျှင် တစ်ကြိမ် လုပ်ခလစာရရှိခွင့်

အလုပ်သမားများသည် အနည်းဆုံးတစ်လလျှင် တစ်ကြိမ်၊ အချို့ဖြစ်ရပ်များတွင် နှစ်ပတ်လျှင် တစ်ကြိမ်လုပ်ခလစာ ရရှိပါမည်။ လုပ်ခကို ထိုင်းငွေဖြင့်သာ ပေးချေရပါမည်။

၃) တစ်နှစ်လျှင် အားလပ်ရပ် ၁၃ ရက်ရရှိရန် အခွင့်အရေး

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် အိမ်တွင်းအထောက်အကူပြု အလုပ်သမားများအပါအဝင် အလုပ်သမားအများစုသည် တစ်နှစ်လှူင် အားလပ်ရက် ၁၃ ရက် ရရှိပါသည်။ ယင်းတို့မှာ ထိုင်းနိုင်ငံ၏ တရားဝင်အများပြည်သူအားလပ်ရပ်များဖြစ်ပါသည်။ အားလပ်ရပ်သည် အပတ်စဉ်အနားယူသည့် နေ့ရက်တွင် ကျရောက်ပါက ကပ်လျက်အလုပ်တက်ရက်ကို အစားထိုး၍ အားလပ်ရက်အဖြစ် ရယူခွင့်ရှိပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ၏ အများပြည်သူအားလပ်ရက်တွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရပါက အားလပ်ရက်လုပ်ခရရှိရန် အခွင့်အရေးလည်း ရှိပါသည်။

၄) အားလပ်ရက်များ သို့မဟုတ် အားလပ်ချိန်အတွင်းတွင် အလုပ်ခွင်မှထွက်ခွာခွင့်

အားလပ်ရက်များ သို့မဟုတ် အားလပ်ချိန်အတွင်းတွင် အလုပ်ခွင်မှ ပြင်ပသို့ သွားရောက်ရန် အခွင့်အရေးရှိပါသည်။ မည်သူကမျှ သင့်ကိုသော့စတ်ထားခွင့် မရှိပါ။

၅) ဆေးခွင့်နှင့် နာမကျန်းစဉ် ကာလအတွင်း လစာရရှိရန် အခွင့်အရေး

အလုပ်သမားများသည် တစ်နှစ်လျှင် ရက်ပေါင်း ၃၀ လစာဖြင့် ဆေးခွင့်ခံစားနိုင်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ နာမကျန်းခြင်းကြောင်း ခွင့်ယူရပါက အလုပ်ရှင်သည် ရက်ပေါင်း ၃၀ အထိ ဆေးခွင့်ပေးရပါမည်။ သို့ရာတွင် ၃ ရက်ဆက်တိုက်ထက် ကျော်လွန်၍ သို့မဟုတ် ထို့ထက် ပိုလွန်၍ ဆေးခွင့်ရယူပါက မှတ်ပုံတင်ထားသော ဆရာဝန်ထံမှ ဆရာဝန်လက်မှတ်ကို အလုပ်ရှင်ထံ တင်ပြရပါမည်။

၆) မီးဗွားခွင့်ရရှိရန် အခွင့်အရေး

ကိုယ်ဝန်ရှိသော ဝန်ထမ်းသည် ရက်ပေါင်း ၉ဝ ထက် မကျော်လွန်သော မီးဖွားခွင့် ရယူနိုင်ပါသည်။ မီးဖွားခွင့်ကို ဆေးခွင့်အဖြစ် မှတ်တမ်းမတင်ရပါ။ အလုပ်ရှင်သည် အမျိုးသမီးအလုပ်သမားကို ကိုယ်ဝန်ရှိခြင်းကြောင့် အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်းမပြုနိုင်ပါ။ အလုပ်ရှင်က မီးဖွားခွင့် ၄၅ ရက်အတွက် လစာပေးချေပြီး ကျန် ၄၅ ရက်ကို အမျိုးသားလူမှုဖူလုံရေး ရန်ပုံငွေမှ ပေးချေပါသည်။

၇) ဝန်ထမ်းမှာ ဖမ်းဆီးခံရလျှင်၊ အလုပ်မှ နှုတ်ထွက်လျှင် သို့မဟုတ် ထုတ်ပယ်ခံရလျှင် လုပ်ကိုင်ပြီးစီးသော အလုပ်အတွက် လုပ်ခ လစာရရှိရန် အခွင့်အရေး

အလုပ်ရှင်သည် အထက်ဖော်ပြပါ မည်သည့်အခြေအနေတွင်မဆို သင်၏လုပ်ခများကို မပေးဘဲထားရှိရန်အခွင့်အရေးမရှိပါ။ မသိရှိပါက အခြားသူများ (ထိုင်း အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာသံရုံး၊ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ၊ ပြည်သူလူထုအဖွဲ့အစည်း စီဘီအိုများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းအင်ဂျီအိုများ နှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ) စသည်တို့ထံမှ စုံစမ်းမေးမြန်းနိုင်ပါသည်။ အလုပ်အကိုင်ခန့်အပ်သည့် နှစ်ဘက်သဘောတူစာချုပ် ကန်ထရိုက်တွင်လည်း ဖော်ပြထားနိုင်ပါသည်။

၈) အလုပ်မှ ထုတ်ဖယ်ခြင်း မပြုမှီအကြောင်းကြားစာ လက်ခံရရှိရန်အခွင့်အရေး

အလုပ်ရှင်က အလုပ်ခန့်အပ်ခြင်းကို အဆုံးသတ်လိုလျှင် အကြောင်းကြားစာ လက်ခံရရှိရန် အခွင့်အရေး သင့်တွင်ရှိသည်။

၉) ထိုင်းနိုင်ငံတွင် အလုပ်သမား သမဂ္ဂဝင်ရောက်ရန် အခွင့်အရေး

ရွေ့ပြောင်းအလုပ်သမားတစ်ဦးအနေဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် အလုပ်သမားသမဂ္ဂသို့ဝင်ရောက်ရန် အခွင့်အရေးရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ထိုင်းဥပဒေအရ ရွှေပြောင်းအလုပ်သမားများသည် တရားဝင်ရာထူးနေရာရယူရန် သို့မဟုတ် သမဂ္ဂဖွဲ့စည်းရန် ထိုင်းဥပဒေတွင် ခွင့်ပြုမထားပါ။

၁ဝ) စာရွက်စာတမ်းများကို မိမိသာလျှင် ရယူထားရန် အခွင့်အရေး

မိမိ၏ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် (ပတ်စ်ပို့)၊ အလုပ်လုပ်ခွင့်ပါမစ်၊ ဘက်စာအုပ်နှင့် အလုပ်ခန့်အပ်သည့် နှစ်ဘက်သဘောတူ ကန်ထရိုက်စာချုပ် မိတ္တူတို့ကို ကိုယ်နှင့်မကွာ အမြဲဆောင်ထားသင့်ပါသည်။ ယင်းတို့ကို အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရေး အေဂျင်စီများ သို့မဟုတ် ပွဲစားများအား မပေးပါနှင့်။ ၄င်းတို့က စာရွက်စာတမ်းများကို လုံခြုံစွာသိမ်းဆည်းပေးထားမည်ဟု ပြောဆိုသည့်တိုင် မပေးအပ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းစာရွက်စာတမ်းများအားလုံးကို မိတ္တူများလည်း ပွားထားပါ။ မိသားစုထံသို့လည်း မိတ္တူတစ်စုံပြန်လည်ပေးပို့ထားပါက ကောင်းပါသည်။

၁၁) လွတ်လပ်စွာ သွားလာရန် အခွင့်အရေး

သာမန်/တရားဝင်စာရွက်စာတမ်းပြည့်စုံသော အလုပ်သမားအနေဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း မည်သည့်နေရာသို့မဆို ခရီးသွားလာရန် အခွင့်အရေးရှိပါသည်။

၁၂) လူမှုဖူလုံးရေး ထည့်ဝင်ငွေ (SSC) များအရ အာမခံထားရှိရန် အခွင့်အရေး

အလုပ်သမားတစ်ဦးသည် လူမှုဖူလုံရေး ထည့်ဝင်ငွေအက်ဥပဒေအရ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ရရှိရန် အခွင့်အရေးရှိပါသည်။ ထိုင်းအစိုးရက လစာမှ ၄ % နှတ်ယူပါမည်။ ၁ % ကိုသင့်အလုပ်ရှင်မှ ထည့်ဝင်ပေးပါမည်။ နာမကျန်းခြင်း၊ ထိခိုက်ဒက်ရာ ရရှိခြင်း၊ အလုပ်လုပ်ကိုင်စဉ် အတောအတွင်း ပြဿနာရှိခြင်းတို့ ဖြစ်ပွားပါက အကျိုးခံစားရပါမည်။ ၃ လ ထည့်ဝင်ပြီးပါက အာမခံလျော်ကြေး ခံစားနိုင်ပါမည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၃) ထိုင်းနိုင်ငံတွင် အနိမ့်ဆုံး လုပ်ခရရှိရန် အခွင့်အရေး

ထိုင်းဥပဒေအရ ထိုင်းအလုပ်သမားများနှင့် တူညီသော လုပ်ခရရှိရန် အခွင့်အရေးရှိပါသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဇန်နဝရီလမှစပြီး အချိန်ပြည့်အလုပ်အတွက် အနိမ့်ဆုံးလုပ်ခမှာ တစ်နေ့လျှင် ဘတ်ငွေ ၃၀ဝ (ကျပ် ၉၀ဝဝ ခန့်) ဖြစ်ပါသည်။

အကယ်၍ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူသည် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခံရလျှင် သို့မဟုတ် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုတစ်ခုကျူးလွန်ခံရသူဖြစ်နေလျှင် မည်သည့်အခွင့်အရေးများရရှိနိုင်သလဲ။

ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားသည် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုတစ်ခုကို ကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခံရလျှင် သို့မဟုတ် ရာဇဝတ်ပြစ်မှုတစ်ခု ကျူးလွန်ခံရသူဖြစ်နေလျှင် ထိုင်းနိုင်ငံတရားဥပဒေ နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတရားစီရင်ရေး ဥပဒေတို့အရ အခွင့်အရေးရရှိနိုင်ပါသည်။

၁။ အပြစ်ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟူ၍လည်းကောင်း သို့မဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲသူအဖြစ်လည်းကောင်း နောက်ဆုံး ဆုံးဖြတ်ချက်အမိန့်မချသေးချိန်အထိ ထိုသူအား အပြစ်မရှိသူအဖြစ် သတ်မှတ်ယူဆခံရခွင့် အခွင့်အရေး။

၂။ ချက်ချင်းစတင်၍ ဆက်တိုက်တရားမှုုတသော စစ်ဆေးမှု သို့မဟုတ် စုံစမ်းမှုပြုလုပ်ခံရခွင့် အခွင့်အရေး။

၃။ နိုင်ငံတော်မှ ရှေ့နေစီစဉ်ပေးသော အကူအညီကို ရရှိပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေး။

၄။ မိမိအား တရားစွဲဆို ခံရဖွယ်ရှိနိုင်သော ထွက်ဆိုချက်များကိုထွတ်ဆိုစေခြင်းမှ ရှောင်ရှားခွင့်အခွင့်အရေး။

၅။ ဥပဒေနှင့် မညီသော ဖမ်းဆီးခံရခြင်းမှ လွတ်ငြိမ်းစေခွင့် အခွင့်အရေး။

၆။ ရာဇဝတ်ပြစ်မှုတစ်ခုဖြင့် စွပ်စွဲခံရသူ သို့မဟုတ် တရားစွဲခံရသူများ၏ အာမခံလျှောက်ထားခြင်းနှင့် သင့်တော်သော အာမခံငွေကြေးတင်ခြင်းတို့ကို အလျင်အမြန်လက်ခံစဉ်းစားပေးခံရခွင့်ရှိရပြီး ဥပဒေအရ ပြစ်မှုအပေါ်မူတည်၍ အာမခံမရရှိခဲ့လျှင် သိရှိနားလည်အောင် အသိပေးခံရခွင့် အခွင့်အရေး။

ဂု။ ယာယီလွှတ်ပေးရန် အာမခံငြင်းပယ်ခံရမှုကို ပြန်လည်အယူခံခွင့် အခွင့်အရေး။

၈။ အကယ်၍ တရားစွဲခံရသူ သို့မဟုတ် တရားခံသည် ထိုင်းဘာသာစကားကို မပြောဆိုနိုင် သို့မဟုတ် နားမလည်သူ သို့မဟုတ် စကားမပြောနိုင် (သို့) မကြားနိုင် (သို့) အဓိပ္ပါယ်နားမလည်သူဖြစ်ခဲ့လျှင် စကားပြန် သို့မဟုတ် ဘာသာပြန်သူအား ရရှိပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေး။ ၉။ စွပ်စွဲခံရသူ သို့မဟုတ် တရားစွဲခံရသူသည် စိတ်ဝေဒနာရှင် သို့မဟုတ် အမှုကို ပြန်လည်ရေျပနိုင်စွမ်းမရှိသူအဖြစ် ယုံကြည်ရလျှင် တရားစွဲဆိုမှုတွင် ပြည်လည်ချေပနိုင်သော အခြေအနေရရှိရန် အာမခံမှုပေးသော အခွင့်အရေး။